

PROIECT

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind statutul artistului în România, exercitarea profesiei de artist, precum și înființarea, organizarea și funcționarea Ordinului Artiștilor din România

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. – Prezenta lege reglementează statutul artistului în România, exercitarea profesiei de artist, precum și înființarea, organizarea și funcționarea Ordinului Artiștilor din România.

Art. 2. – În sensul prezentei legi, este *artist* orice creator profesionist care îndeplinește cel puțin unul dintre următoarele criterii:

a) este autor al unor opere dramatice, muzicale, coregrafice, literare, științifice, cinematografice, fotografice, de artă plastică, de arhitectură, în sensul Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare;

b) este autor al unei opere de artă plastică, cum ar fi: operă de sculptură, pictură, grafică, gravură, artă monumentală, scenografie, tapiserie, ceramică, plastica sticlei și a metalului, precum și operă de artă aplicată produselor destinate unei utilizări practice;

c) este executant într-o operă dramatică, muzicală, coregrafică, literară, cinematografică, de pantomimă, de circ, ori în orice altă operă artistică;

d) deține o diplomă sau un echivalent în domeniul artelor sau în discipline conexe;

e) a câștigat premii naționale și/sau internaționale pentru operele sale;

f) se întreține, total sau parțial, din arta sa și obține contracte pentru a produce și publica munca sa;

g) este membru al unei organizații profesionale recunoscute;

h) face dovada unei producții artistice susținute.

Art. 3. – Poartă titlul de artist și absolventul cu diplomă de licență sau alt document asimilat eliberat de instituțiile de învățământ mediu și/sau superior de arte, recunoscute de statul român.

Art. 4. – (1) De asemenea, sunt considerați artiști absolvenții cu diplomă de licență ai unei instituții similare din străinătate, recunoscută de statul român, echivalată cu diplomă eliberată potrivit prevederilor art. 2.

(2) Poartă, de asemenea, titlul de artist și absolventul cu diplomă de licență sau alt document similar obținut în cadrul unor programe speciale organizate ori ca urmare a absolvirii unor cursuri medii și/sau superioare fără frecvență în domeniul artelor, inclusiv a unei Școli populare de artă, potrivit legii, de către persoane care au dobândit nivelul minim necesar de cunoștințe în domeniul respectiv al artei.

Art. 5. – (1) Practica artelor este un act complex de activități de creație artistică, tehnică și estetică care se concretizează în prestații artistice interpretative și în lucrări denumite *opere de artă*.

(2) Practica artelor naște drepturi de proprietate intelectuală care sunt exercitate potrivit legii speciale privind drepturile de autor și drepturile conexe.

CAPITOLUL II

Exercitarea profesiei de artist

SECȚIUNEA I

Dobândirea și exercitarea dreptului de semnătură

Art. 6. – (1) Dreptul de semnătură implică asumarea de către artistul care îl exercită a întregii responsabilități profesionale față de beneficiar și față de autoritățile publice cu privire la calitatea operei, cu respectarea legislației în domeniu.

(2) Dreptul de semnătură se exercită olograf, cu menționarea în clar a numelui, prenumelui și a numărului de înregistrare în Tabloul Național al Artiștilor din România. Lucrările colective vor purta semnătura tuturor autorilor care au contribuit la elaborarea lor conform prevederilor legale referitoare la drepturile de autor și la proprietate intelectuală.

(3) Exercitarea dreptului de semnătură implică independența în luarea deciziilor cu caracter profesional.

Art. 7. – (1) Artistul dobândește drept de semnătură, acordat de Ordinul Artiștilor din România, dacă îndeplinește condițiile de onorabilitate și de stagiu profesional. Dobândirea dreptului de semnătură atrage înscrierea în Tabloul Național al Artiștilor din România.

(2) Condițiile în care artiștii cetățeni străini pot dobândi drept de semnătură în România și pot solicita înscrierea în Tabloul Național al Artiștilor din România vor fi stabilite prin convenții de reciprocitate încheiate de statul român sau de Ordinul Artiștilor din România și organizația similară din țara de origine a solicitantului, cu respectarea legislației în domeniu din România.

(3) În situațiile în care sunt necesare avize din partea autorităților, se folosesc bani publici sau beneficiarul este o instituție a statului, proiectul trebuie să fie întocmit de artiști cu drept de semnătură.

Art. 8. – Condițiile de onorabilitate prevăzute la art. 7 alin. (1) se consideră a fi îndeplinite dacă:

a) artistului solicitant al dreptului de semnătură nu i-a fost interzisă definitiv sau temporar exercitarea profesiei prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară pentru săvârșirea unei infracțiuni în legătură cu exercitarea profesiei;

b) dacă artistul solicitant al dreptului de semnătură nu a săvârșit abateri disciplinare care au fost sancționate de Ordinul Artiștilor din România cu retragerea definitivă a dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi.

Art. 9. – (1) Pentru obținerea dreptului de semnătură, artistul trebuie să adreseze o cerere scrisă Ordinului Artiștilor din România, însoțită de portofoliul cuprinzând lucrările la care solicitantul a colaborat sau pe care le-a realizat, 2 recomandări din partea unor artiști cu drept de semnătură, precum și de cazierul judiciar; dacă este cazul, cererea va fi însoțită și de diploma prevăzută la art. 3, respectiv art. 4.

(2) Procedura de acordare a dreptului de semnătură trebuie finalizată în termen de maximum 3 luni de la data prezentării documentației complete de către solicitant.

Art. 10. – Exercitarea dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi, este incompatibilă cu situațiile în care:

a) artistul îndeplinește pentru același proiect funcția de expert verificador, de expert sau de consilier ales în cadrul administrației publice implicate în procesul de avizare sau de autorizare;

b) artistul este funcționar public în cadrul autorității administrației publice centrale sau locale care are în competență avizarea, autorizarea și/sau controlul lucrării în cauză.

Art. 11. – Constituie infracțiune și se sancționează, potrivit art. 281 din Codul penal, exercitarea dreptului de semnătură fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege.

SECȚIUNEA a 2-a

Modalități de exercitare a profesiei de artist

Art. 12. – Dreptul de semnătură se poate exercita individual ca membru al Ordinului Artiștilor din România în cadrul studiourilor individuale, studiourilor asociate, societăților comerciale de proiectare și realizare de lucrări în domeniul artelor sau altor forme de asociere constituite conform legii.

Art. 13. – (1) Modalitatea și domeniul de exercitare a profesiei se declară de către fiecare artist și se înregistrează în Tabloul Național al Artiștilor din România.

(2) Studiourile individuale și atelierele pentru creație artistică se pot asocia prin contract, potrivit legii civile.

(3) Raporturile contractuale se stabilesc între studioul individual/atelierul pentru creație artistică și beneficiar sau, în cazul studiourilor asociate între unul dintre studiourile individuale implicate și beneficiar.

Art. 14. – (1) Exercitarea profesiei de artist se face atât în sectorul public, cât și în cel privat.

(2) În sectorul public artiștii pot avea, după caz, statutul de funcționar public, de cadru didactic în învățământul de stat sau pot ocupa alte funcții, fiind supuși prevederilor legilor speciale sau regulamentelor și statutelor instituțiilor în care își desfășoară activitatea.

(3) În sectorul privat, artiștii își pot desfășura activitatea în mod liber, independent și/sau cu titlu individual, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

SECȚIUNEA a 3-a

Suspendarea și încetarea dreptului de semnătură.

Radierea din Tabloul Național al Artiștilor

Art. 15. – Dreptul de semnătură se suspendă:

- a) temporar, la cererea persoanei înscrise;
- b) după 6 luni, în caz de neplată fără justificare a cotizațiilor anuale către Ordinul Artiștilor din România, până la achitarea lor integrală;
- c) pe perioada suspendării dreptului de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă;
- d) cu titlu de sancțiune disciplinară, pe toată durata sancțiunii.

Art. 16. – (1) Dreptul de semnătură încetează:

- a) prin renunțarea scrisă la exercițiul dreptului de semnătură;
- b) dacă persoana înscrisă a fost condamnată definitiv pentru o faptă prevăzută de lege, în legătură directă cu exercitarea dreptului de semnătură, sau dacă i s-a aplicat pedeapsa complementară a interdicției exercitării profesiei, printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

(2) Încetarea dreptului de semnătură atrage pierderea calității de membru al Ordinului Artiștilor din România și radierea din Tabloul Național al Artiștilor din România.

Secțiunea a 4-a

Drepturi și obligații

Art. 17. – Artistul are următoarele drepturi principale:

- a) să presteze, să realizeze/elaboreze și să semneze lucrările/operele de artă pe care le realizează/elaborează;

- b) să beneficieze de un onorariu negociat în mod liber cu beneficiarul;
- c) să introducă în contractul încheiat cu beneficiarul clauze privind protecția proprietății intelectuale și alte prevederi legale legate privind vânzarea lucrărilor de arte;
- d) să beneficieze de cursuri/burse pentru perfecționare profesională.

Art. 18. - Artistul are următoarele obligații principale:

- a) să cunoască și să respecte reglementările legale în vigoare referitoare la exercitarea profesiei de artist;
- b) să respecte Codul deontologic al profesiei de artist și Regulamentul Ordinului Artiștilor din România;
- c) să își asume, prin exercitarea dreptului de semnătură, responsabilitatea profesională față de beneficiar;
- d) să facă cunoscută beneficiarului obligația de a obține și de a respecta, după caz, avizele, acordurile și autorizațiile necesare, prevăzute de lege.

CAPITOLUL III

Ordinul Artiștilor din România și Tabloul Național al Artiștilor din România

SECȚIUNEA 1

Ordinul Artiștilor din România

Art. 19 – (1) Ordinul Artiștilor din România, denumit în continuare *OAR* se înființează, la nivel național, în condițiile legii ca organizație profesională, nonprofit, cu personalitate juridică de drept privat, apolitică, de interes public, cu patrimoniu și buget proprii, autonomă și independentă. *OAR* are rolul de a reprezenta și ocroti, la nivel național și internațional, interesele profesiei de artist în general și ale membrilor săi *OAR* în special.

(2) OAR are sediul central în municipiul București și este organizat cu filiale în teritoriu potrivit statutului și regulamentului de organizare și funcționare propriu.

(3) Activitatea OAR este finanțată din taxe de înscriere, cotizații anuale ale membrilor, fonduri rezultate din manifestări culturale, științifice, economice și drepturi editoriale specifice, precum și din donații legale, sponsorizări sau alte surse, în condițiile legii, din cota parte din dreptul de autor ori din dreptul de proprietate intelectuală în condițiile regulamentului și altele.

(4) Pot fi membrii OAR artiști din toate domeniile creației/prestațiilor artistice care solicită înscrierea în acest ordin. Prezenta lege nu limitează dreptul de liberă aderare a artiștilor la alte forme de asociere profesională.

(5) OAR are obligația de a publica anual sau ori de câte ori este necesar, în Monitorul Oficial al României, Partea I, Tabloul Național al Artiștilor din România, Codul deontologic al profesiei de artist și lista onorariilor de referință ca drept de autor.

Art. 20. – OAR are următoarele scopuri:

a) reprezintă interesele membrilor săi în fața autorităților publice și administrative și a organismelor profesionale internaționale;

b) urmărește exercitarea competentă și calificată a profesiei de artist în respectul codului deontologic al acesteia;

c) acordă artiștilor dreptul de semnătură și gestionează Tabloul Național al Artiștilor din România;

d) protejează și promovează calitatea produsului artistic interpretarea/prestația/opera de artă;

e) protejează drepturile și interesele artiștilor în materie de securitate socială, asigurări medicale și pensii;

f) propune reglementări normative specifice, în vederea promovării lor;

g) întocmește Codul deontologic al profesiei de artist.

Art. 21. – Drepturile și obligațiile membrilor OAR se stabilesc prin Regulamentul OAR și alte regulamente ale acestuia.

Art. 22. – (1) Organele de conducere ale OAR sunt:

- a) Conferința națională;
- b) Consiliul de conducere;
- c) Colegiul director;
- d) președintele OAR.

(2) Mandatele Membrilor Consiliului director, al Consiliului de conducere, al Colegiului director, precum și al președintelui OAR sunt de 4 ani. Fiecare dintre acestea poate beneficia de maximum două mandate consecutive.

Art. 23. – Conferința națională a OAR este constituită din membri delegați, cu drept de reprezentare, ai filialelor teritoriale. Filiala teritorială asigură participarea la Conferința națională cel puțin a unui reprezentant al fiecarui județ cuprins în filială.

Art. 24. – (1) Conferința națională a OAR are următoarele atribuții:

- a) adoptă și modifică Regulamentul OAR, codul deontologic al profesiei, precum și regulamentul-cadru pentru filialele teritoriale;
- b) adoptă organizarea aparatului administrativ al OAR;
- c) alege și revocă președintele OAR;
- d) alege și revocă membrii Consiliului de conducere al OAR;
- e) alege membrii comisiilor de cenzori și de disciplină la nivel național, precum și membrii altor comisii de specialitate;
- f) aprobă regulamentele de funcționare ale comisiilor OAR, stabilind numărul membrilor și competențele lor;
- g) adoptă hotărâri cu privire la toate problemele aflate pe ordinea de zi stabilită în convocare;
- h) aprobă bugetul de venituri și cheltuieli, precum și bilanțul OAR și dă Consiliului de conducere descărcare de gestiune a fondurilor OAR;

i) aprobă cotizația anuală și onorariile minimale pentru fiecare domeniu artistic în parte.

(2) Conferința națională a OAR este legal constituită la prima convocare în prezența a cel puțin două treimi din numărul delegaților, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Dacă la prima convocare condiția de prezență nu este îndeplinită, la a doua convocare Conferința națională este legal constituită în prezența majorității membrilor și adoptă hotărâri cu majoritatea membrilor prezenți.

Art. 25. – (1) Între reuniunile Conferinței naționale activitatea OAR va fi coordonată de Consiliul de conducere, două treimi din numărul membrilor acestuia fiind artiști cu drept de semnătură.

(2) Componenta Consiliului de conducere asigură reprezentativitatea proporțională a membrilor filialelor teritoriale. Fiecare filială teritorială stabilește prin hotărâre proprie candidații propuși pentru Consiliul de conducere.

Art. 26. – (1) Activitatea curentă a OAR este coordonată de Colegiul director.

(2) Colegiul director este ales cu votul majorității membrilor Consiliului de conducere.

(3) Cel puțin două treimi din numărul membrilor Colegiului director trebuie să fie artiști cu drept de semnătură consacrați/recunoscuți pe plan național/internațional.

Art. 27. – Organizarea și funcționarea OAR vor fi stabilite prin Regulamentul OAR, aprobat de Conferința națională.

SECȚIUNEA a 2-a

Tabloul Național al Artiștilor din România

Art. 28. – (1) Pentru centralizarea evidenței artiștilor din întreaga țară se înființează de către OAR Tabloul Național al Artiștilor din România, care se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Tabloul Național al Artiștilor din România va cuprinde artiști cu drept de semnătură și este organizat pe specializări.

Art. 29. – (1) Tabloul Național al Artiștilor din România, precum și tablourile filialelor teritoriale evidențiază și modalitatea în care persoanele înscrise își exercită profesia.

(2) OAR sau filialele acestuia eliberează, la cererea celui înscris, un certificat, care va cuprinde toate datele care îl privesc, înregistrate în Tabloul Național al Artiștilor din România.

SECȚIUNEA a 3- a

Răspunderea membrilor OAR

Art. 30. – Membrii OAR și artiștii înscrși în Tabloul Național al Artiștilor din România răspund disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi, a codului deontologic al profesiei de artist, a hotărârilor adoptate de organele de conducere abilitate ale OAR, precum și pentru orice abateri săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia și care aduc prejudicii prestigiului profesiei de artist sau OAR.

Art. 31. – (1) Sancțiunile disciplinare sunt:

- a) avertismentul;
- b) votul de blam;
- c) suspendarea pe o perioadă de 6-12 luni a dreptului de semnătură;
- d) suspendarea pe o perioadă de 6-12 luni a calității de membru al OAR.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se aplică de către Consiliul de Administrare Teritorial, la propunerea Comisiei teritoriale de disciplină.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d) se aplică de OAR la propunerile Comisiilor teritoriale de disciplină, în baza hotărârii Comisiei de disciplină la nivel național.

(4) Împotriva hotărârii comisiei teritoriale de disciplină, prin care s-a aplicat una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), se poate formula contestație la Comisia Națională de Disciplină în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

(5) Împotriva hotărârii Comisiei naționale de disciplină, prin care s-a aplicat o sancțiune disciplinară prevăzută la alin. (1), se poate formula contestație la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

(6) În condițiile neînceperii procedurii de judecare a abaterilor, aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni respectiv un an de la săvârșirea lor.

Art. 32. – (1) Comisiile de disciplină ale OAR sunt organe cu activitate jurisdicțională și se organizează la nivel național și teritorial pentru fiecare filială.

(2) Comisia națională de disciplină este alcătuită din 5 artiști cu minimum 10 ani vechime, din care în mod obligatoriu 3 cu drept de semnătură.

(3) Comisia de disciplina alege un presedinte din randul membrilor sai.

(4) Hotărârile comisiilor de disciplină se validează cu majoritate simplă de voturi.

(5) Procedura judecării abaterilor este prevăzută în Regulamentul OAR și se completează cu prevederile Codului de procedura civilă.

Art. 33. – În cazul în care instanțele judecătorești pronunță hotărâri definitive de condamnare a unui artist cu drept de semnătură pentru fapte penale legate de exercitarea profesiei sau aplică sancțiunea complementară a interdicției de exercitare a acestei profesii, o copie după hotărârea judecătorească va fi comunicată filialei OAR, organizată la nivel teritorial, pentru a opera radierea din registrul artiștilor în raza căruia își are domiciliul.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 34. – Guvernul României recunoaște:

- a) importanța contribuției artiștilor la îmbogățirea vieții culturale, sociale, economice și politice din România;
- b) importanța pentru societatea românească de a conferi artiștilor un statut care să reflecte rolul lor primordial în dezvoltarea și îmbunătățirea vieții culturale și artistice din România și în susținerea calității vieții în România;
- c) rolul artistului, în special în a exprima natura diversă a vieții în România și aspirațiile individuale și colective ale românilor;
- d) creativitatea artistică este motorul creșterii economice și dinamicii culturale în România;
- e) importanța răsplătirii artiștilor pentru utilizarea operelor lor de către public.

Art. 35. – Politica Guvernului României privind statutul artiștilor va fi pusă în aplicare de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și se bazează pe recunoașterea următoarelor drepturi:

- a) dreptul artiștilor și al producătorilor la libertatea de exprimare și de asociere;
- b) dreptul asociațiilor reprezentative ale artiștilor de a fi recunoscute și de a promova interesele profesionale și socio-economice ale membrilor lor;
- c) dreptul artiștilor de a avea acces la forumuri de consultanță în care aceștia își pot exprima opiniile cu privire la statutul artiștilor.

Art. 36. – (1) Ministerul Culturii și Patrimoniului Național va înființa un Consiliu privind statutul artiștilor, format din 7-12 membri, condus de un președinte ales dintre aceștia, numiți prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, în scopul de a promova și apăra statutul artiștilor în România.

(2) Consiliul prevăzut la alin. (1) va furniza informații și consiliere Ministerului Culturii și Patrimoniului Național în scopul de a asigura cea mai bună calitate a procesului decizional în ceea ce privește politica privind artiștii în România.

(3) Consiliul are următoarele atribuții:

a) să mențină contactele între asociațiile artiștilor din România în vederea unei bune evaluări a nevoilor artiștilor și a răspunde la acestea;

b) să propună măsuri, bazate pe cercetări și studii, pentru a îmbunătăți condițiile de muncă ale artiștilor profesioniști;

c) să întocmească studii la cererea Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.

(4) Consiliul trebuie să prezinte ministrului culturii și patrimoniului național, până la data de 31 martie a fiecărui an, un raport asupra activității sale din cursul anului fiscal precedent.

(5) Fiecare membru al consiliului va primi tichete de călătorie, precum și deducerea oricăror altor cheltuieli necesare îndeplinirii atribuțiilor, precum și o indemnizație pentru participarea la ședințele consiliului, convocate de ministrul culturii și patrimoniului național.

Art. 37. – În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, toți artiștii cu diplomă de licență sau asimilată acesteia, potrivit legii, eliberată de instituțiile de învățământ superior de arte, sau oricare persoană care desfășoară activitate artistică recunoscută public indiferent de durata și natura studiilor, vor obține, în conformitate cu Regulamentul OAR, înscrierea în OAR și în tabloul artiștilor din raza filialei unde își au domiciliul, indiferent de vechimea în profesie.

Art.38. – În vederea protejării dreptului de proprietate intelectuală, membrii OAR pot solicita înregistrarea operelor realizate/elaborate/prestate într-o evidență specială, primind astfel dată certă.

Art. 39 – În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Consiliul va convoca adunarea generală care va adopta Regulamentul OAR, Codul deontologic al profesiei de artist și lista onorariilor minimale pentru fiecare domeniu artistic.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.